

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E ARSIMIT DHE SPORTIT

AGJENCIA E SIGURIMIT TË CILËSISË SË ARSIMIT PARAUNIVERSITAR

**AGJENCIA E SIGURIMIT TË CILËSISË
SË ARSIMIT PARAUNIVERSITAR**

**PROGRAMI I ZHVILLIMIT PROFESIONAL
PËR MARRJEN E KATEGORIVE TË KUALIFIKIMIT TË
MËSUESVE TË SOCIOLOGJISË**

SHKURT 2023

Koordinatore

Astrit Dautaj

1. HYRJE

Programi i zhvillimit profesional për efekt marrjen e shkallëve të kualifikimit të mësuesve të **sociologjisë** është hartuar nga grupi i punës, i ngritur nga Agjencia e Sigurimit të Cilësisë së Arsimit Parauniversitar (ASCAP), për t'u ardhur në ndihmë të gjithë mësuesve të lëndës së sociologjisë në përgatitjen për testimin kombëtar për marrjen e kategorive të kualifikimit, si dhe të gjitha Drejtorive Rajonale të Arsimit Parauniversitar dhe Zyrave Vendore të Arsimit Parauniversitar për të organizuar zhvillimin profesional për të gjithë mësuesit që do të hyjnë në këtë proces.

Programi është zhvilluar duke iu përgjigjur kërkesave që MAS ka vendosur për mësuesit që kualifikohen. Programi është hartuar duke mbajtur parasysh se fushat kryesore në të cilat testohen njohuritë dhe aftësitë e mësuesve janë:

- dokumente zyrtare¹, të cilat kanë të bëjnë me veprimtarinë mësimore – edukative të mësuesve;
- programe përkatëse lëndore;
- aspekte të pedagogjisë dhe metodologjisë në mësimdhënie-nxënie në përgjithësi, si dhe të lëndës “Sociologji” në veçanti;
- aspekte të etikës dhe të komunikimit;
- aspekte të drejtshkrimit të gjuhës shqipe;
- përmbajtja shkencore e lëndës “Sociologji”, sipas programeve lëndore përkatëse.

2. QËLLIMI I PROGRAMIT

Qëllimi i hartimit të programit të zhvillimit profesional të mësuesve për efekt kualifikimi është:

- të ofrojë një program orientues për t'u ardhur në ndihmë të gjithë mësuesve të lëndës së sociologjisë në arsimin parauniversitar për të realizuar veprimtaritë kualifikuese dhe trajnuese, si dhe DRAP-eve, ZVAP-ve, për të organizuar zhvillimin profesional

¹ Është fjala për të gjitha dokumentet ligjore, urdhëresat dhe udhëzimet e MAS-it që zbatohen në shkollë duke u përqendruar në ato të viteve të fundit.

të mësuesve. Në këtë aspekt programi mund të plotësohet nga DRAP-et, ZVAP-të, përkatëse, sipas kushteve dhe mundësive konkrete;

- të ofrojë një program të detyruar, për mësuesit që këtë vit do të marrin kategoritë e kualifikimit, në mënyrë që ata të realizojnë një përgatitje, për të përballuar me sukses kërkesat që ka testimi kombëtar.

Programi synon që mësuesi:

- të zbatojë legjislacionin arsimor e në mënyrë të veçantë të risive më të fundit të reformës arsimore;
- të rritë përgjegjshmërinë për njohjen dhe zbatimin e legjislacionit arsimor e në mënyrë të veçantë të risive më të fundit të reformës arsimore;
- të rritë aftësitë dhe kompetencat profesionale të kuadrit mësimdhënës, për të ndikuar drejtpërdrejtë në rritjen e efektivitetit të procesit mësimor, drejt një mësimdhënieje të suksesshme;
- të rritë përgjegjshmërinë për njohjen e koncepteve bazë dhe ligjësive shkencore të lëndës si dhe të zbatimit të tyre në praktikë, në përputhje me specifikat e moshës së nxënësve dhe të klasës ku japin mësim;
- të rritë përgjegjshmërinë për njohjen dhe zbatimin e rregullave të etikës dhe komunikimit në punën e tyre në shkollë;
- të rritë aftësitë në drejtim të zbatimit me saktësi të rregullave drejtshkrimore të shqipes;
- të realizojë në praktikë, nëpërmjet demonstrimit konkret, aftësitë e fituara, e në mënyrë të veçantë nëpërmjet vlerësimit të arritjeve përmes testimit.

Objektivat afatshkurtër të programit

Programi synon që mësuesi:

- të njohë dhe të zbatojë legjislacionin arsimor dhe veçanërisht risitë më të fundit të reformës arsimore;
- të zotërojë kompetencat bazuar në standardet profesionale të mësuesit për të ndikuar drejtpërdrejt në efektivitetin e procesit mësimor, për një mësimdhënie të suksesshme;

- të zotërojë konceptin e gjithëpërfshirjes dhe të mundësojë përfshirjen e nxënësve në procesin mësimor dhe në aktivitetet e shkollës;
- të demonstrojë aftësitë në fushën pedagogjike për përzgjedhjen e metodave për menaxhimin e klasës, për shtjellimin e koncepteve, për nxitjen e diskutimeve, për përdorimin e teknikave të reja të vlerësimit të nxënësve etj.;
- të tregojë përgjegjshmëri në njohjen e koncepteve bazë dhe ligjësive shkencore të lëndës, si dhe zbatimin e tyre në praktikë, në përputhje me specifikat e moshës së nxënësve dhe veçoritë e klasave ku japin mësim;
- të demonstrojë zbatimin e rregullave të etikës dhe komunikimit në punën e tyre në shkollë;
- të përdorë aftësitë e TIK-ut në procesin mësimor, si një nga risitë më të fundit në mësimdhënien me kompetenca.

3. PËRMBAJTJA E PROGRAMIT

Programi i zhvillimit profesional për efekt marrjen e shkallëve të kualifikimit të mësuesve të lëndës sociologji është strukturuar sipas fushave kryesore të zhvillimit profesional, të përmendura më sipër, për të cilat testohen mësuesit. Për secilën fushë janë renditur njohuritë dhe aftësitë bazë që duhet të zotërojë mësuesi i lëndës së sociologjisë, që të përmbushë me sukses rubrikat e testimit.

Programi është ndërtuar duke pasur si pikënisje, standardet bazë të përgjithshme të mësuesit si dhe në standardet e mësuesit të lëndës sociologjia. Përshkallëzimi i kompetencave profesionale që lidhen me secilën fushë të testimit, do ta ndihmojnë mësuesin që të identifikojë nevojat e tij si dhe çështjet në të cilat duhet të thellohet më shumë.

Për të qenë lehtësisht i përdorshëm, programi është paraqitur sipas një formati të caktuar. Sipas këtij formati, për secilën fushë/lëndë prezantohen kompetencat që mësuesit duhet të zotërojnë në fushën e njohurive dhe aftësive si dhe literatura përkatëse rekomanduese që u vjen në ndihmë për zotërimin e këtyre kompetencave.

PËRMBAJTJA E PROGRAMIT

Fusha: Dokumentet zyrtare

Rezultati i pritshëm Mësuesi do të jetë i aftë:	Literatura
<p>Rezultatet e pritshme</p> <p><i>Mësuesi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zotëron ligjin për sistemin arsimor parauniversitar dhe Rregulloren për funksionimin e Institucioneve Arsimore Parauniversitare në Republikën e Shqipërisë; • zbaton legjislacionin, udhëzimet dhe rregulloret për hartimin dhe zbatimin e kurrikulës shkollore; • zbaton legjislacionin, udhëzimet dhe rregulloret për personelin e shkollës; • demonstron zbatimin konkret të udhëzimeve të MAS në funksion të përmirësimit të procesit të mësimdhënie-nxënies; • zbaton etikën profesionale të mësuesit; • respekton të drejtat dhe liritë e nxënësit; • respekton detyrat, të drejtat dhe liritë e mësuesit; • zbaton rregulloret dhe udhëzimet për zhvillimin profesional të mësuesit. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ligji nr. 69/2012 “Për sistemin arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar. • Rregullore e funksionimit të institucioneve arsimore parauniversitare në Republikën e Shqipërisë, miratuar me Urdhër nr.31, datë 28.01.2020. • Udhëzimi nr.22 “Për fillimin e vitit shkollor 2022-2023 në sistemin arsimor parauniversitar”, MAS (27.07 2022). • Udhëzimi nr. 30, datë 12.09.2018 “për numrin e nxënësve për klasë dhe normat e punës mësimore në institucionet e arsimit parauniversitar” i ndryshuar me Udhëzimin nr.14, date 28.7.2021. • Udhëzimi nr. 16, datë 28.07.2021 “Për funksionimin e sistemit të zhvillimit të vazhdueshëm profesional të punonjësve arsimorë”. • Udhëzimi nr. 2, datë 08.02.2023. “Për kriteret dhe procedurat e kualifikimit të mësuesve”. • Udhëzimi nr. 17, datë 05.07.2022 “Për vlerësimin e nxënësve në sistemin arsimor parauniversitar”.

	<ul style="list-style-type: none"> • Urdhër nr.46 datë 24.07.2020 “Për standardet profesionale të formimit të përgjithshëm dhe të formimit lëndor të mësuesve në sistemin arsimor parauniversitar”.
Fusha: Programet lëndore	
Rezultati	Literatura
Mësuesi do të jetë i aftë:	
<ul style="list-style-type: none"> • të përcaktojë çfarë mësuesit duhet të dinë dhe të jenë të aftë të bëjnë për nxënësit; • të analizojë karakterin konkret dhe të qartë të përmbajtjes së kurrikulës; • të vlerësojë zbatimin cilësor të programit: kërkesat ndaj mësuesit si zbatues i programit lëndor; • të vërë në dukje të rishikimi i programit lëndor: kërkesat ndaj mësuesit si nismëtar i ndryshimit ose përmirësimit të programit lëndor; • të dallojë strukturën e programit lëndor dhe të përshkruajë përmbajtjen e rubrikave të saj; • të përshkruajë lidhjet ndërmjet njohurive të lëndës që jep mësim me njohuritë e disiplinave të tjera që zhvillohen në shkollë. 	<ul style="list-style-type: none"> • Korniza kurrikulare, 2014. • Programi i lëndës “Sociologji” për gjimnazin, për arsimin profesional dhe për arsimin e orientuar (social – kulturor). • Kurrikula bërthamë AML, klasat X-XII, 2016. • Programet me kurrikulën e bazuar në kompetenca, klasat X -XII.
Fusha : Aspekte të pedagogjisë dhe metodologjisë në mësimdhënie-nxënie	
Rezultati	Literatura
Mësuesi do të jetë i aftë:	
<ul style="list-style-type: none"> • të zhvillojë mësimdhënie në përshtatje me synimet dhe objektivat konkrete të lëndës që jep; 	<ul style="list-style-type: none"> • Korniza e vlerësimit të nxënësit, MAS, 23.07.2015. • Udhëzuesi i zhvillimit të kurrikulës në

<ul style="list-style-type: none"> • të zhvillojë koncepte dhe metoda që e bëjnë nxënësin të aftë për të zbatuar njohuritë e reja; • të jetë i hapur për bashkëpunim dhe vlerësim të punës që bën; • të dallojë pyetjet e hapura dhe të mbyllura, të strukturuar dhe gjysmë të strukturuar; • të hartojë rezultate të nxënit; • të dallojë dhe të hartojë rezultate të nxëni në nivele të ndryshme; • të zbatojë njohuritë e tij për krijimin e një klime të përshtatshme të mësuarit në klasë; • të dallojë dhe të përzgjedhë metoda dhe teknika të përshtatshme me objektivat e të mësuarit dhe stilet e ndryshme të të mësuarit; • të strukturojë një ditare dhe të tregojë qëllimin e rubrikave të tij; • të përcaktojë synimet ose objektivat e kurrikulës në përputhje me filozofinë arsimore të përzgjedhur; • të alternojë metodat e punës individuale dhe asaj në grup në varësi të objektivave të të mësuarit; • të zbatojë teknika dhe forma të ndryshme të vlerësimit të nxënit. 	<p>arsimin e mesëm të ulët, 2017.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udhëzuesi i zhvillimit të kurrikulës në gjimnaz, 2016. • Nivelet e arritjes (arsimi bazë dhe arsimi i mesëm), IZHA 2016. • Udhëzues për kurrikulën me zgjedhje në gjimnaz, ASCAP (ish IZHA) 2018. • Urdhër për miratimin e “Standardeve profesionale të mësuesit për përdorimin e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit”, nr. 84 datë 06.05.2021. • Material ndihmës për mësuesit lidhur me përdorimin e platformave online në procesin mësimor, ASCAP 2021. • Materiale ndihmëse për edukimin qytetar https://www.ascap.edu.al/materiale-ndihmese-per-edukimin-qytetar-2/ <p style="text-align: center;">Demokracia ne veprim</p> <p>https://www.living-democracy.al/textbooks/volume-1/</p> <p>Vëllimi 1</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kushtet e mësimdhënies dhe të të mësuarit (faqe 60-64). - Vendosja e objektivave dhe përzgjedhja e materialeve (faqe 65-72). - Drejtimi i procesit të të nxënit dhe përzgjedhja e formave të mësimdhënies
---	---

	<p>(faqe 81-82, 87-88, 90-92.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Manuali për edukimin e qytetarisë digjitale i Këshillit të Evropës. <p>Materiale ndihmëse për edukimin qytetar https://www.ascap.edu.al/materiale-ndihmese-per-edukimin-qytetar-2/ faqe 11-15.</p>
--	--

Fusha: Aspekte të etikës dhe komunikimit

Rezultati	Literatura
Mësuesi do të jetë i aftë:	
<ul style="list-style-type: none"> • të përshkruajë parimet themelore mbi të cilat është hartuar kodi i etikës së mësuesit; • të dallojë sjelljet e mësuesit që burojnë nga parimet themelore; • të hartojë vetë një kod të thjeshtë sjelljeje që bazohet në parimet dhe standardet e kodit të etikës; • të përshkruajë sjelljet model që duhet të karakterizojnë zbatuesit e kodit të etikës së mësuesit, në varësi të funksionit që ka në komunitetin e shkollës; • të marrë vendime në përputhje me rregullat e etikës dhe të sjelljes në marrëdhënie me drejtuesit, stafin pedagogjik, nxënësit, prindërit dhe komunitetin gjatë punës së tij brenda dhe jashtë institucionit arsimor. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kodi i Etikës së mësuesve në arsimin parauniversitar. • Rregullore e funksionimit të institucioneve arsimore parauniversitare në Republikën e Shqipërisë, miratuar me Urdhër nr.31, datë 28.01.2020. • Urdhër nr.46 datë 24.07.2020 “Për standardet profesionale të formimit të përgjithshëm dhe të formimit lëndor të mësuesve në sistemin arsimor parauniversitar”

Fusha: Aspekte të drejtshkrimit të gjuhës shqipe

Rezultati	Literatura
Mësuesi do të jetë i aftë:	

<ul style="list-style-type: none"> të zbatojë rregullat e drejtshkrimit të gjuhës shqipe standarde. 	<ul style="list-style-type: none"> Drejtshkrimi i gjuhës shqipe.
--	---

Fusha: Përmbajtja shkencore e lëndës

Nr.	Linja	Objektivat	Literatura
1.	Metodat e kërkimit sociologjik	<p>Mësuesi të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ të përshkruajë karakteristikat kryesore të metodave të kërkimeve sociologjike; ▪ të përshkruajë disa eksperimente sociologjike (eksperimenti në fabrikën Hawthorne dhe eksperimenti në burgun Stanford); ▪ të krahasojë përparësitë e kufizimet e një metode të kërkimit sociologjik; ▪ të përshkruajë reagimet e veçanta të shqiptarëve nëse vihen në një situatë eksperimentale; ▪ të përshkruajë llojet kryesore të vëzhgimeve sociologjike (vëzhgimi i pjesshëm dhe i përgjithshëm, vëzhgim sistematik dhe jo sistematik, vëzhgim i drejtpërdrejtë dhe jo i drejtpërdrejtë, vëzhgim pjesëmarrës dhe jo pjesëmarrës) dhe procedurën e realizimit të tyre në kushtet e shoqërisë shqiptare; ▪ të përdorë elementet kryesore të hartimit dhe të realizimit të anketës sociologjike; ▪ të hartojë dhe të realizojë modele ankete sociologjike, duke pasur parasysh veçoritë e modelimit psikokulturor të shqiptarëve; ▪ të përdorë kriteret dhe kërkesat kryesore të kampionimit sociologjik, për të realizuar 	<p>Tekste për nxënësin për lëndën e sociologjisë, literaturë shkencore dhe burimore për përmbajtjen e lëndës.</p>

		<p>praktikisht kampionime sociologjike të thjeshta;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ të përshkruajë llojet kryesore të intervistave sociologjike (intervista e lirë, intervista e strukturuar dhe intervista gjysmë e strukturuar); ▪ të realizojë intervista të thjeshta, duke pasur parasysh veçoritë kryesore të formimit psikokulturor të shqiptarëve; ▪ të përdorë dokumente të ndryshme zyrtare dhe vetjake në studimet sociologjike në shoqërinë shqiptare; ▪ të përdorë për të lexuar dhe interpretuar nga pikëpamja sociologjike dokumente të ndryshme zyrtare ose vetjake; ▪ të hartojë një anketë që synon të studiojë një problem rinor të adoleshencës; ▪ të interpretojë të dhënat e grumbulluara përmes një ankete të realizuar me nxënësit e klasës ose të shkollës (mund të realizohet edhe si punë në grup). 	
2.	Kultura Individi Shoqëria	<p>Mësuesi të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ të shpjegojë konceptin gjithëpërfshirës të kulturës; ▪ të përshkruajë funksionet e kulturës në marrëdhëniet e njerëzve me natyrën, me njëritjetrin, me shoqërinë; ▪ të tregojë kuptimin e simbolit kulturor, funksionet kryesore të simboleve kulturore dhe veçoritë kryesore të zhvillimit të tyre; ▪ të dallojë simbole të veçanta të kulturës shqiptare, të cilat luajnë rol të rëndësishëm në funksionimin e shoqërisë shqiptare; 	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ të përshkruajë kuptimin e gjuhës si tërësi simbolesh kulturore; ▪ të përshkruajë rolin e veçantë të gjuhës shqipe në shpjegimin e disa dukurive kulturore e gjuhësore të vendeve të tjera të Evropës; ▪ të tregojë kuptimin e konceptit sociologjik të vlerave kulturore; ▪ të përmendë disa vlera kryesore të kulturave perëndimore; ▪ të argumentojë rolin e veçantë të vlerave kulturore të besës dhe të mikpritjes të shoqërisë tradicionale shqiptare; ▪ të shpjegojë konceptin sociologjik të normave kulturore dhe shumëllojshmërinë e tyre; ▪ të argumentojë raportet ndërmjet normave kulturore dhe normave ligjore; ▪ të shpjegojë rolin e veçantë të normave kulturore në funksionimin e shoqërisë tradicionale shqiptare; ▪ të përcaktojë konceptin sociologjik të nënkulturës dhe kundërkulturës; ▪ të argumentojë se kultura shqiptare është mozaik nënkulturash dhe e zhvilluar në periudha të gjata kohore si kundërkulturë, e argumentet t'i ilustrojë me shembuj e fakte të qëmtuara nga jeta e përditshme; ▪ të dallojë vështirësitë kryesore (etnocentrizmi, ksenocentrizmi) me të cilat ndeshen njerëzit kur kalojnë nga njëri sistem kulturor te tjetri; ▪ të përshkruajë veçoritë kryesore të reagimi të shqiptarëve ndaj kulturave të tjera kryesisht 	
--	--	--

		<p>nëpërmjet njohjes së përvojave jetësore të emigrantëve shqiptarë, të studentëve shqiptarë që studiojnë në vende të tjera;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ të përshkruajë rëndësinë teorike dhe praktike të relativitetit kulturor; ▪ të përgatisë një detyrë analitike sipas temave të përcaktuara në tekst ose që i përcakton mësuesi duke pasur parasysh veçoritë e qytetit ose të krahinës ku jetojnë nxënësit; ▪ të përgatisë një ese për një çështje të kulturës shqiptare. 	
3.	Shoqërizimi	<p>Mësuesi të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ të shpjegojë kuptimin sociologjik të shoqërizimit në formimin e personalitetit të njeriut; ▪ të japë disa shpjegime kryesore sociologjike të procesit të shoqërizimit (vetja shoqërore dhe marrja e rolit të tjetrit sipas xh. H. Mid, pikëpamja e Ç. H. Kult për shoqërinë si pasqyrë etj.); ▪ të përshkruajë ndikimet e veçanta të mjedisve dhe faktorëve të ndryshëm (familja, shkollimi, grupet e vogla të shoqeve dhe shokëve më të afërt, mjetet e komunikimit masiv, opinioni publik); ▪ të përshkruajë veçoritë e ndikimit të faktorëve të tillë në shoqërinë shqiptare të ditëve tona; ▪ të përshkruajë ndikimin e filmave me procese gjyqësore dhe me dhunë në procesin e shoqërizimit të adoleshentëve shqiptarë; ▪ të përshkruajë karakteristikat kryesore të shoqërizimit në ciklet e jetës (fëmijëria, 	

		<p>adoleshenca, moshë e rritur e hershme, moshë e pjekurisë dhe pleqëria);</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ të përshkruajë veçoritë e shoqërizimit përgjatë cikleve të tillë të jetës në shoqërinë shqiptare; ▪ të përgatisë një detyrë analitike sipas temave të përcaktuara në tekst ose që i përcakton mësuesi, duke pasur parasysh veçoritë e qytetit ose të krahinës ku jetojnë nxënësit. 	
4.	Devianca	<p>Mësuesi të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ të përshkruajë e të arsyetojë karakterin relativ të sjelljeve deviante, faktorët dhe rrethanat social kulturore kryesore që përcaktojnë nëse një model sjelljeje është deviant ose jo; ▪ të përshkruajë pesë tipat kryesore të krimit (krimi kundër personit, krimi kundër pasurisë, krimi i urrejtjes ose i mërisë, krimi i “jakave të bardha” dhe i ashtuquajtur “krimi pa viktimë”); ▪ të dallojë format specifike të shfaqjes së krimeve të tilla në shoqërinë shqiptare të ditëve tona; ▪ të arsyetojë prirjen pse meshkujt dhe të rinjtë janë më të kriminalizuar se femrat dhe burrat me moshë më të pjekur si në vendet e tjera, ashtu edhe në Republikën e Shqipërisë; ▪ të shpjegojë ndikimet e filmave me dhunë dhe procese gjyqësore në modelet e sjelljes së të rinjve shqiptarë; ▪ të përshkruajnë si ndikojnë në sjelljet e atij/asaj filma të tillë; ▪ të përshkruajë shpjegimet kryesore biologjike dhe gjenetike të deviancës; ▪ të shpjegojë teorinë sociologjike të kontrollit të 	

		<p>Trevis Hirshit dhe teorinë e etiketimit të Hauwrđ S. Beker për shpjegimin e deviancës;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ të shpjegojë kuptimin e deviancës parësore dhe dytësore, ▪ të përshkruajë funksionet kryesore shoqërore të sjelljeve deviante (pohimi i vlerave kulturore më të rëndësishme, përcaktimi i kufijve moralë, forcimi i unitetit shoqëror, faktor i rëndësishëm ndryshimesh shoqërore); ▪ të përshkruajë veçori të funksioneve të tilla në shoqërinë shqiptare; ▪ të përgatisë një detyrë analitike sipas temave të përcaktuara në tekst ose që i përcakton mësuesi duke pasur parasysh veçoritë e qytetit ose të krahinës ku jetojnë nxënësit; ▪ të përgatisë një ese për një sjellje deviante që shqetëson më shumë të rinjtë adoleshentë. 	
5.	Shtresimi gjinor dhe familja	<p>Mësuesi të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ të përshkruajë format kryesore të shfaqjes së pabarazisë gjinore; ▪ të përshkruajë rolin e veçantë të vajzave dhe grave në shoqërinë shqiptare si faktor që përmirëson komunikimin, si faktor ekuilibrimi në jetën politike etj.; ▪ të rendisë objektivat kryesore të lëvizjeve feministe; ▪ të dallojë format kryesore të martesës (endogamia dhe ekzogamia, monogamia dhe poligamia); ▪ të përshkruajë funksionet shoqërore të tyre; ▪ të rendisë pikëpamjet kryesore për dilemën bashkëkohore: martesë apo bashkëjetesë; 	

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ të përshkruajë mendësitë kryesore të shoqërisë shqiptare për këtë dilemë; ▪ të rendisë format kryesore të familjes; ▪ të përshkruajë karakteristikat kryesore të familjes shqiptare; ▪ të shpjegojë funksionet kryesore të familjes (shoqërizimi, rregullimi i marrëdhënieve seksuale, riprodhimi dhe nxitja emocionale e përkrahja ekonomike); ▪ të përshkruajë veçoritë e funksioneve të tilla në shoqërinë shqiptare; ▪ të interpretojë dukurinë e divorcit dhe rrjedhojat shoqërore e psikokulturore të saj; ▪ të përshkruajë veçoritë e divorcit në shoqërinë shqiptare; ▪ të interpretojë njohë vizionet kryesore për të ardhmen e familjes; ▪ të përgatisë një detyrë analitike sipas temave të përcaktuara në tekst ose që i përcakton mësuesi duke pasur parasysh veçoritë e qytetit ose të krahinës ku jetojnë nxënësit. 	
6.	Racat dhe etniteti	<p>Mësuesi të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ të shpjegojë kuptimin sociologjik të konceptit <i>racë, etnicitet, pakicë kombëtare dhe pakicë etnike</i>; ▪ të tregojë ç'janë paragjykimet dhe diskriminimet; ▪ të argumentojë pse marrëdhëniet ndërmjet grupeve racore dhe etnike shpesh karakterizohen nga forma të ndryshme paragjykimi dhe diskriminimi; ▪ të analizojë katër format kryesore të 	

		<p>marrëdhënieve ndërmjet shumicës dhe pakicave etnike në shoqëritë moderne (pluralizmi, asimilimi, veçimi (vetveçimi) dhe shfarosja);</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ të përshkruajë veçoritë e marrëdhënieve të shqiptarëve me pakicat kombëtare ose etnike në vendin tonë; ▪ të përgatisë një detyrë analitike sipas temave të përcaktuara në tekst ose që i përcakton mësuesi duke pasur parasysh veçoritë e qytetit ose të krahinës ku jetojnë nxënësit. 	
7.	<p>Analizë sociologjike e besimeve fetare</p>	<p>Mësuesi të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ të tregojë përcaktimet kryesore sociologjike të fesë; ▪ të përshkruajë funksionet kryesore të besimeve fetare (forcimi i unitetit shoqëror; përcaktimi i kuptimit të jetës, faktor i kontrollit shoqëror; ndikime të karakterit shoqëror të të shenjtës); ▪ të përshkruajë si shfaqet veprimi i funksioneve të tilla në bashkësinë vendore ku jeton ai vetë ose të afërm të tij; ▪ të përshkruajë fakte që provojnë tolerancën, mirëkuptimin ndërfetar të shqiptarëve në ditët tona dhe në të kaluarën; ▪ të përshkruajë veçoritë kryesore të 6 feve që konsiderohen fe botërore dhe funksionet e tyre shoqërore të veçanta në shoqëritë ku veprojnë; ▪ të analizojë prirjet kryesore të ndryshimit të besimeve fetare në shoqëri (sekullarizimi dhe fundamentalizimi); të përshkruajë veçoritë e sekullarizimit dhe të fundamentalizimit në shoqërinë shqiptare; 	

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ të përgatisë një detyrë analitike sipas temave të përcaktuara në tekst ose që i përcakton mësuesi duke pasur parasysh veçoritë e qytetit ose të krahinës ku jetojnë nxënësit. 	
8.	Urbanizimi dhe karakteristikat e punës në shoqëritë më të urbanizuara	<p>Në fund të kësaj njësie mësuesi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ të tregojë parakushtet e urbanizimit dhe karakteristikat e qyteteve paraindustriale; ▪ të përshkruajë veçoritë e urbanizimit përgjatë periudhës së industrializimit; ▪ të analizojë dukuritë e prirjet kryesore të zhvillimeve urbane pas Luftës së Dytë Botërore (shpërqendrimi urban, zona urbane, përtëritje, urbane, xhentrifikimi, eksurbanizim); ▪ të përshkruajë karakteristikat kryesore të urbanizimit në Shqipëri, veçanërisht pas Luftës së Dytë Botërore; ▪ të përshkruajë interpretimet kryesore sociologjike të jetës shoqërore në qytete (dallimet e mënyrës urbane të jetesës nga mënyra rurale, urbanizimi si mënyrë jetese dhe ekologjia urbane); ▪ të analizojë karakteristikat kryesore të punës në shoqëritë më të urbanizuara ose më të industrializuara (pakësimi i punës së gjallë të njerëzve në bujqësi; rritja e peshës specifike të punëve jakëbardhë, shtimi i profesioneve shumë të kualifikuara dhe rritja e rëndësisë së tyre; pakësimi i peshës specifike të të vetëpunësuarve; papunësia; ekonomia e paligjshme; rritja e shkallës së diversitetit në vendin e punës; rritja e shkallës së përdorimit të teknologjive të informacionit); 	

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ të krahasojë përafrimet, dallimet dhe karakteristikat e kundërta të punës në shoqërinë shqiptare të ditëve tona dhe rrjedhojat e tyre; ▪ të përgatisë një detyrë analitike sipas temave të përcaktuara në tekst ose që i përcakton mësuesi, duke pasur parasysh veçoritë e qytetit ose të krahinës ku jetojnë nxënësit. 	
9.	Shtresimi i shoqërisë dhe lëvizjet shoqërore	<p>Mësuesi të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ të përshkruajë karakteristikat kryesore të shtresimit shoqëror; ▪ të përshkruajë karakteristikat kryesore të organizimit të shoqërisë në sistemin e kastave; ▪ të përshkruajë karakteristikat kryesore të organizimit të shoqërisë në sistemin e klasave; ▪ të analizojë dukurinë e lëvizshmërisë shoqërore individuale e strukturore dhe veçoritë e tyre në sistemin e kastave e të klasave; ▪ të tregojë veçoritë kryesore të klasave e shtresave në shoqërinë e Shteteve të Bashkuara të Amerikës, si një nga shoqëritë e mëdha më të urbanizuara; ▪ të analizojë dukurinë e ndryshimit shoqëror dhe karakteristikat kryesore të tij (i përgjithshëm dhe me veçori dalluese në çdo shoqëri; përgjithësisht i qëllimshëm, por i paplanifikuar në të gjithë rrjedhojat; rrjedhoja kontradiktore dhe kohëzgjatje të ndryshme); ▪ të interpretojë idetë sociologjike për lëvizjet shoqërore dhe trupat kryesore të lëvizjeve shoqërore (lëvizja alternative, lëvizje realizuese, lëvizja reformuese dhe revolucione); 	

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ të analizojë veçoritë e lëvizjeve shoqërore në të katër fazat e zhvillimit të saj dhe arsyet kryesore të rënies së lëvizjes shoqërore; ▪ të përgatisë një detyrë analitike sipas temave të përcaktuara në tekst ose që i përcakton mësuesi duke pasur parasysh veçoritë e qytetit ose të krahinës ku jetojnë nxënësit; ▪ të përgatisë një ese sipas temës së përcaktuar në libër ose të përcaktuara nga mësuesja. 	
10.	Shoqëria tradicionale, moderne, pasmoderne	<p>Mësuesi të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ të përshkruajë katër karakteristikat kryesore të shoqërisë moderne sipas Peter Bergerit (venitja e komuniteteve të vegjël tradicionale; zgjerimi i mundësive për zgjedhje vetjake; zgjerimi i spektrit të shumëllojshmërisë shoqërore; orientimi nga e ardhmja dhe rritja e vetëdijes së kohës); ▪ të përshkruajë karakteristikat kryesore të shoqërisë tradicionale të krahasuara me ato të shoqërisë moderne; ▪ të përshkruajë karakteristikat kryesore të shoqërisë tradicionale shqiptare dhe dukuritë e prirjet kryesore të modernizimit të një shoqërie të tillë; ▪ të analizojë e të interpretojë pesë karakteristikat kryesore të shoqërisë pasmoderne (rënia e modernitetit; zbehja e dritës së përparimit; shkenca nuk përballon zgjidhjen e çështjeve; intensifikimi i debateve kulturore; ndryshimi i vazhdueshëm i institucioneve shoqërore); ▪ të përgatisë një detyrë analitike sipas temave të përcaktuara në tekst ose që i përcakton mësuesi 	

		duke pasur parasysh veçoritë e qytetit ose të krahinës ku jetojnë nxënësit.	
11.	Metodat e kërkimit sociologjik	<p>Mësuesi të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ të përshkruajë karakteristikat kryesore të metodave të kërkimeve sociologjike; ▪ të përshkruajë disa eksperimente sociologjike (eksperimenti në fabrikën Hawthorne dhe eksperimenti në burgun Stanford); ▪ të krahasojë përparësitë e kufizimet e një metode të kërkimit sociologjik; ▪ të përshkruajë reagimet e veçanta të shqiptarëve nëse vihen në një situatë eksperimentale; ▪ të përshkruajë llojet kryesore të vëzhgimeve sociologjike (vëzhgimi i pjesëshëm dhe i përgjithshëm, vëzhgim sistematik dhe jo sistematik, vëzhgim i drejtpërdrejtë dhe jo i drejtpërdrejtë, vëzhgim pjesëmarrës dhe jo pjesëmarrës) dhe procedurën e realizimit të tyre në kushtet e shoqërisë shqiptare; ▪ të përdorë elementet kryesore të hartimit dhe të realizimit të anketës sociologjike; ▪ të hartojë dhe të realizojë modele ankete sociologjike, duke pasur parasysh veçoritë e modelimit psikokulturor të shqiptarëve; ▪ të përdorë kriteret dhe kërkesat kryesore të kampionimit sociologjik, për të realizuar praktikisht kampionime sociologjike të thjeshta; ▪ të përshkruajë llojet kryesore të intervistave sociologjike (intervista e lirë, intervista e strukturuar dhe intervista gjysmë e strukturuar); ▪ të realizojë intervista të thjeshta, duke pasur 	

		<p>parasysh veçoritë kryesore të formimit psikokulturor të shqiptarëve;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ të përdorë dokumente të ndryshme zyrtare dhe vetjake në studimet sociologjike në shoqërinë shqiptare; ▪ të përdorë për të lexuar dhe interpretuar nga pikëpamja sociologjike dokumente të ndryshme zyrtare ose vetjake; ▪ të hartojë një anketë që synon të studiojë një problem rinor të adoleshencës; ▪ të interpretojë të dhënat e grumbulluara përmes një ankete të realizuar me nxënësit e klasës ose të shkollës (mund të realizohet edhe si punë në grup). 	
12.	<p>Kultura Individi Shoqëria</p>	<p>Mësuesi të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ të shpjegojë konceptin gjithëpërfshirës të kulturës; ▪ të përshkruajë funksionet e kulturës në marrëdhëniet e njerëzve me natyrën, me njëri-tjetrin, me shoqërinë; ▪ të tregojë kuptimin e simbolit kulturor, funksionet kryesore të simboleve kulturore dhe veçoritë kryesore të zhvillimit të tyre; ▪ të dallojë simbole të veçanta të kulturës shqiptare, të cilat luajnë rol të rëndësishëm në funksionimin e shoqërisë shqiptare; ▪ të përshkruajë kuptimin e gjuhës si tërësi simbolesh kulturore; ▪ të përshkruajë rolin e veçantë të gjuhës shqipe në shpjegimin e disa dukurive kulturore e gjuhësore të vendeve të tjera të Evropës; 	

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ të tregojë kuptimin e konceptit sociologjik të vlerave kulturore; ▪ të përmendë disa vlera kryesore të kulturave perëndimore; ▪ të argumentojë rolin e veçantë të vlerave kulturore të besës dhe të mbytjes me mikpritjes së shoqërisë tradicionale shqiptare; ▪ të shpjegojë konceptin sociologjik të normave kulturore dhe shumëllojshmërinë e tyre; ▪ të argumentojë raportet ndërmjet normave kulturore dhe normave ligjore; ▪ të shpjegojë rolin e veçantë të normave kulturore në funksionimin e shoqërisë tradicionale shqiptare; ▪ të përcaktojë konceptin sociologjik të nënkulturës dhe kundërkulturës; ▪ të argumentojë se kultura shqiptare është mozaik nënkulturash dhe e zhvilluar në periudha të gjata kohore si kundërkulturë e argumentet t’i ilustronjë me shembuj e fakte të qëmtuara nga jeta e përditshme; ▪ të dallojë vështirësitë kryesore (etnocentrizmi, ksenocentrizmi) me të cilat ndeshen njerëzit kur kalojnë nga njëri sistem kulturor te tjetri; ▪ të përshkruajë veçoritë kryesore të reagimi të shqiptarëve ndaj kulturave të tjera kryesisht nëpërmjet njohjes së përvojave jetësore të emigrantëve shqiptarë, të studentëve shqiptarë që studiojnë në vende të tjera; ▪ të përshkruajë rëndësinë teorike dhe praktike të relativitetit kulturor; 	
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none">▪ të përgatisë një detyrë analitike sipas temave të përcaktuara në tekst ose që i përcakton mësuesi duke pasur parasysh veçoritë e qytetit ose të krahinës ku jetojnë nxënësit;▪ të përgatisë një ese për një çështje të kulturës shqiptare.	
--	--	---	--

3.1.1 Model testi

DOKUMENTACIONI ZYRTAR SHKOLLOR

1. Bazuar në Udhëzimin për kriteret dhe procedurat e kualifikimit të mësuesve, kandidati ka të drejtë të ankohet me shkrim për parregullsitë gjatë zhvillimit të provimit ose për ndëshkimet që i janë dhënë nga administratori: **1 pikë**
 - A) brenda 2 ditëve nga data e përfundimit të provimit.
 - B) brenda 3 ditëve nga data e përfundimit të provimit.
 - C) brenda 4 ditëve nga data e përfundimit të provimit.
 - D) brenda 5 ditëve nga data e përfundimit të provimit.

2. Vetëvlerësimi dhe analiza serioze, e detajuar dhe periodike e vetes mbi bazën e standardeve profesionale të formimit të përgjithshëm i jep mësuesit një mundësi të çmuar për të kuptuar në kohë pikat e tij të forta dhe ato të dobëta. Nivelet e arritjeve përmes të cilave mësuesit mund të bëjnë vetëvlerësimin dhe të përcaktojnë arritjen e kompetencës së tyre profesionale janë: **1 pikë**
 - A) dy.
 - B) tre.
 - C) katër.
 - D) pesë.

3. Zgjidhni e vërtetë (V) ose e gabuar (G). **2 pikë**
 - a) Komisioni i disiplinës në shkollë ngrihet në çdo fillim të vitit shkollor dhe kryesohet nga drejtori i institucionit arsimor. V/G _____

 - b) Komisioni i disiplinës në shkollë i merr vendimet me votim të hapur. V/G _____

PROGRAMI LËNDOR

4. Kurrikula në bazë shkolle synon kryesisht:

1 pikë

- A. të unifikojë arsimin në nivel kombëtar
- B. të vendosë kritere për të matur arritjet e nxënësve në nivel vendor
- C. t'u ofrojë nxënësve mundësinë për të përfituar përvoja të reja arsimore
- D. të pajisë nxënësit me aftësitë e nevojshme për punësim në nivel vendor

5. Zgjidhni e vërtetë (V) apo e Gabuar (G) në lidhje me pohimin e mëposhtëm

1 pikë

Kurrikula e lëndëve shoqërore synon të sigurojë dhe të forcojë tek nxënësit bindjen ndaj politikave të shtetit demokratik _____

6. Rezultati i pritshëm i të mësuarit “Nxënësi përshkruan marrëdhëniet ndërmjet edukimit për median dhe informimin, qytetarisë dhe demokracisë” lidhet me një të një prej kompetencave të mëposhtme.

Rezultati i pritshëm i mësipërm, lidhet më shumë me:

1 pikë

- A. Të kuptuarit e rolit të medias dhe të informacionit në demokraci
- B. Të kuptuarit e përmbajtjes së medias dhe të përdorimit të saj
- C. Sigurimin me cilësi dhe rendiment të informacionit
- D. Vlerësimi kritik i informacionit dhe i burimeve të tij

7. Plotësoni vendet bosh me fjalën ose togfjalëshin e duhur

Për të hartuar kurrikulën në bazë shkolle mësuesi duhet të dijë:

3 pikë

A. kërkesat që ushtron ndaj mjedisi vendor	A. arritjet e nxënësve
B. dhe prejardhjen e nxënëse	B. shkollës
C. në nivel vendor	C. njohuritë

ASPEKTE TË PEDAGOGJISË DHE METODOLOGJISË

8. Lidhur me kompetencën e mësuesit për të zotëruar përmbajtjen e materialit mësimor, ka më shumë nevojë për trajnim mësuesi që:

1 pikë

- A. mbështetet tek teksti mësimor dhe udhëzuesi i mësuesit për të zhvilluar mësimin
- B. është në dijeni të zhvillimeve dhe të materialeve të reja që lidhen me lëndën
- C. paraqet gjithnjë informacion të besueshëm dhe që lidhet me lëndën dhe me temën konkrete që trajton
- D. asnjë nga të mësipërmet

9. Ju, si mësues keni vendosur të përdorni **median** në një orë mësimore përr të rritur vetëdijjen e nxënësve tuaj, jo vetëm për mundësitë që ofron media në fushën e edukimit, por edhe për rreziqet që bart. Shkruani 3 objektiva të mësuarit (prishmëri në tre nivele arritjeje) që ju synoni të arrini përmes një orë mësimore

3 pikë

Në fund të orës mësimore, pritët që nxënësit të jenë të aftë:

- a. _____
- b. _____
- c. _____

10. Për të shmangur konfliktet ndërmjet mësuesve dhe nxënësve në fushën e vlerësimit mësuesi duhet:

1 pikë

- A. Të bindë nxënësit në drejtësinë e vendimit të tij
- B. Të mos lejojë diskutime me nxënësit për notën e vënë
- C. Të bëjë të qarta që në fillim kriteret e vlerësimit të nxënësve
- D. Të rishikojë vendimin e tij

11. Përshkruani fillimisht, çfarë duhet jetë i aftë të bëjë një nxënës në një temë të caktuar mësimore dhe pastaj përcaktoni rezultatet e pritshme të të mësuarit në tre nivelet e arritjeve sipas skemës së mëposhtme:

4 pikë

Rezultati i pritshëm i të nxënësit sipas temës mësimore ose kurrikulës së lëndës:

“Nxënësit, në fund të orës së mësimimit, duhet të jenë të aftë të

.....

Rezultatet e pritshme të të mësuarit në tre nivele

Në fund të orës së mësimimit, pas përpjekjeve të përbashkëta, nxënësit do të jenë të aftë:

Niveli i ulët	Niveli mesatar	Niveli i lartë
Të	Të	Të

12. Shëno e vërtetë (V), e gabuar (G).

Për të parandaluar ose për të pakësuar në mënyrë të efektshme paragjykimet në klasën e tyre, mësuesit:

4 pikë

- Duhet të jenë model i sjelljeve dhe qëndrimeve pa paragjykimet _____
- Duhet t'i kushtojnë për një kohë të caktuar trajtimit të çështjeve të pakicave _____
- Duhet të dënojnë fëmijët që shfaqin paragjykimet _____
- Duhet të shpërfillin si të parëndësishme shprehjet e paragjykimëve dhe të njëanshmërive në klasë. _____

ASPEKTE TË KOMUNIKIMIT DHE ETIKËS

13. Në një klasë ku ka nxënës me vështirësi në të nxënë, mësuesi:

1 pikë

- vendos të njëjtat rezultate të nxëni për të gjithë nxënësit e klasës, por realizon punë të diferencuar me nxënës të ndryshëm.
- përqendron punën dhe fokusohet vetëm te nxënësit me nivel më të ulët arritjesh.
- vendos rezultate të nxëni të ndryshme për nxënës të ndryshëm.
- përqendron punën dhe fokusohet vetëm te nxënësit me nivel të lartë arritjesh.

14. Zgjidhni e vërtetë (V) ose e gabuar (G) për treguesit e parimit të përkushtimit ndaj komunitetit të përcaktuara në Kodin e etikës së mësuesit në arsimin parauniversitar:

2 pikë

- a. Në zbatim të parimeve të kodit të etikës, mënyra më e mirë për të vlerësuar qëndrimet e nxënësve në shkollë do të ishte mosvlerësimi i qëndrimeve vetjake.

- b. Sipas Kodit të Etikës, mësuesi i përkushtohet vetëm nxënësve me aftësi të kufizuar duke ushqyer potencialin qytetar, shoqëror, intelektual , emocional dhe fizik të tyre

ASPEKTE TË DREJTSHKRIMIT TË GJUHËS SHQIPE

15. Cila nga alternativat e mëposhtme është shkruar saktë? **1 pikë**

- A) Këshilli Kombëtar i Prindërve
- B) këshilli kombëtar i prindërve
- C) Këshilli kombëtar i prindërve
- D) Këshilli Kombëtar i prindërve

16. Nënvizoni fjalën që është shkruar gabim në fjalitë e mëposhtme. **3 pikë**

- a) Arsimi i mesëm i lartë synon zhvillimin e mëtejshëm të kompetencave të fituara nga arsimi bazë, konsolidimin e individualitetit të çdo nxënësi dhe tërësinë e vlerave e të qëndrimeve, zgjerimin dhe thellimin në fusha të caktuara të dijes, përgatitjen për arsimin e lartë ose për tregun e punës.
- b) Nxënësi deri në moshën njëzetë e dy vjeç lejohet të ndjekë arsimin e mesëm të lartë katërvjeçar.
- c) Veprimtaritë plotësuese dhe ato jashtëshkollore që zhvillohen në nivel institucioni arsimor, pasqyrohen në një dokument ku shënohet synimi i veprimtarisë dhe përshkruhet përmbledhtas ecuria e saj.

PËRMBAJTJA SHKENCORE E LËNDËS

17. Metoda e kërkimit sociologjik, që i jep mundësi sociologut të mbledhë të dhëna e mendime të freskëta, për probleme të ndryshme të realitetit shoqëror, njihet si: **1 pikë**

- A) Vëzhgimi i drejtpërdrejtë
- B) Intervista
- C) Eksperimenti
- D) Vëzhgimi pa pjesmarrje

18. Rimodelimi i shoqërisë nën ndikimin e shumëanshëm të Revolucionit të Informacionit, cilësohet si: **1 pikë**

- A) Shoqëri moderne
- B) Shoqëri tradicionale
- C) Shoqëri pasmoderne
- D) Bashkësië

19. Dobësimi i bashkësive të vogla tradicionale shihet si tipar: **1 pikë**

- A) i shoqërisë moderne
- B) i shoqërisë tradicionale
- C) i shoqërië pasmoderne
- D) i Bashkësië

20. Komunitetet fetare në shqipëri, janë organizata fetare: **1 pikë**

- A) Zyrtare – eklesi
- B) Jozyrtare –sekte
- C) Jozyrtare-kulte
- D) Zyrtare-dinominejshën

21. Në Kanunin e Lekë Dukagjinit, ndalohej fejesa, nëse familja e djalit dhe e vajzës ishin gjak e gjini. Kjo shpreh formën e martesës: **1 pikë**
- A) Endogami;
 - B) Ekzogami;
 - C) Ekzogami e skajshme;
 - D) Poligami.
22. Në sociologji, pjesa “Njerëzit futen në rrugën e karrierës deviate, pasi atyre i është ngjitur një nofkë përçmuese” analizohet nga: **1 pikë**
- A) Teoria e kontrollit e Trevis Hirsh,
 - B) Teoria gjenetike e Uilliam Sheldon,
 - C) Teoria e karrierës, sipas Gofman
 - D) Teoria e etiketimit sipas Becker
23. Përcaktohet si tërësi shndërrimesh në organizimin e shoqërisë, në modelet e të menduarit dhe të sjelljes së njerëzve: **1 pikë**
- A) Lëvizja shoqërore
 - B) Lëvizja shoqërore realizuese
 - C) Sistemi i klasave
 - D) Ndryshime shoqërore
24. Shoqata, ndryshe nga bashkësia, është një tip i organizimit shoqëror që ka: **1 pikë**
- A) solidaritet të dobët
 - B) bazohet në tradita
 - C) lidhje të forta shoqërore
 - D) solidaritet të fortë
25. Familja ku anëtarët e saj jetojnë në një banesë dhe kanë një lidhje shumë të ngushtë me fisin dhe janë të hapur ndaj ndikimit të saj, në sociologji njihen si: **1 pikë**

- A) familje e bërthamë
- B) familje patriakale
- C) familje e hapur
- D) familje me një prind

26. Mendimi se kultura e vendit tim, është më e mirë se e ajo e vendit të dikujt tjetër, në sociologji njihet si: **1 pikë**

- A) etnocentrizëm,
- B) ksenocentrizëm,
- C) relativizëm kulturor,
- D) shok kulturor

27. Gjendja në të çilën të gjitha grupet racore dhe etnike, kanë shanse dhe mundësi të barabarta në një shoqëri, në analizën sociologjike njihet si: **1 pikë**

- A) Asimilim
- B) Pluralizëm
- C) Veçim
- D) Shfarosje

28. Shoqata, ndryshe nga bashkësia, është një tip i organizimit shoqëror që ka: **1 pikë**

- A) solidaritet të dobët
- B) bazohet në tradita
- C) lidhje të forta shoqërore
- D) solidaritet të fortë

29. Vitet e fundit vihet re një zhvendosje e qytetarëve të Tiranës nga qendra drejt periferisë. Shumica e këtyre qytetarëve i përkasin kategorisë me të ardhura të mëdha. Në studimet sociologjike një proces i tillë quhet shpërqëndrim urban. Shpjegoni faktorët që i shtyjnë njerzit të zhvendosen nga zonat qendrore të banimit drejt periferisë: **4 pikë**

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____

30. Listoni katër arsyt kryesore të rënies së lëvizjes shoqërore, sipas Frederik Miller:

4 pikë

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____

31. Roli i besës në funksionimin e shoqërisë, si kontratë e pashkruar, rridhte nga dy faktorë psikokulturorë që janë:

2 pikë

- a) _____
- b) _____

32. Media luan rol në procesin e shoqërizimit të fëmijës nëpërmjet funksionit të mesazheve të saj që janë:

2 pikë

- a. _____
- b. _____

33. Kultet në shoqërinë njerëzore janë formuar nëpërmjet

2 pikë

- a. _____
- b. _____

34. Durkheimi vlerëson lidhjen ndërmjet devijancës dhe pohimit të vlerave kulturore të një vendi.

Sipas tij:

2 pikë

- a. _____
- b. _____

35. Shpjegoni përse feja luan rolin e saj si faktor uniteti shoqëror dhe në të njëjtën kohë edhe si burim mosmarrëveshjes e konfliktesh Mund të përdorni edhe shembull për të argumentuar idenë tuaj: **2 pikë**

a) Feja është faktor i unitetit shoqëror ...

b) Feja është burim mosmarrëveshjes për shkak...

Zgjidhni, e Vërtetë (V) apo e Gabuar (G)

36. Sipas Teorisë së Etiketimit, mendimet dhe gjykimet e njerëzve të tjerë, nuk ndikojnë në mënyrën se si çdo njeri percepton veten. ____ **1 pikë**

37. Pakicat kombëtare greke dhe maqedonase që jetojnë në Shqipëri, janë grupime popullore që kanë lidhje të ngushta me popullsinë e shtetit “Amë” dhe janë fqinje me të. ____ **1 pikë**

38. Të rinjtë janë më të prirur të krijojnë grupe kundërkulturore. ____ **1 pikë**

Plotësoni

39. _____ quhen krimet e kryera nga njerëz me pozitë të lartë shoqërore: **1 pikë**

40. _____ quhet përshkrimi i kategorive të ndryshme të njerëzve, që vazhdon edhe përballë fakteve që e kundërshtojnë. **1 pikë**

41. _____ ndërmjet besimeve fetare kanë sjelle edhe mosmarrëveshje ndërmjet grupimeve të ndryshme të një shoqërie **1 pikë**

42. Përshkruani dy format në të cilat shfaqen diskriminimet e mëposhtme: **2 pikë**

a. Diskriminimi individual

b. Diskriminimi institucional

43. Përshkruani dy objektiva të lëvizjet feministe

2 pikë

a. _____

b. _____

3.2 Përmbajtja e programit orientues për mësuesit e kategorisë së parë të kualifikimit

Nxënësit e një klase janë të ndryshëm, për sa i përket mënyrës se si ata nxënë: individualisht, në grup, nën udhëheqjen e mësuesit, të pavarur, me anë të mjeteve praktike etj. Përpos kësaj, që nxënësit të zotërojnë kompetencat, duhet të përvetësojnë konceptet dhe të zotërojnë shprehitë. Të dyja këto kushte diktojnë nevojën për strategji të ndryshme të mësimdhënies gjatë orës mësimore, të cilat përmbushin rezultatet e të nxënësve dhe përshatën me stilet e të nxënësve dhe nevojat e nxënësve.

Një mësimdhënie - nxënie e mirë menduar dhe e mirë planifikuar, si dhe një mjedis të nxënësve krijon kushtet e nevojshme për një nxënie të suksesshme dhe lehtëson, si punën e mësuesit, ashtu edhe atë të nxënësve. Kompetencat janë të ndërlydhura dhe zhvillohen në vazhdimësi nëpërmjet situatave të të nxënësve që kanë në qendër pjesëmarrjen aktive të nxënësve. Nxënësit janë aktivë kur përfshihen në veprimtari, eksplorime, ndërtime ose simulime të njohurive dhe të aftësive, si dhe në krahasime rezultatesh apo nxjerrje konkluzionesh. Për të siguruar këtë pjesëmarrje aktive të nxënësve, mësuesi

duhet të krijojë një mjedis dhe atmosferë që i bën ata të ndihen të lirshëm dhe të zhdërvjellët për të zhvilluar njohuritë e tyre.

Programi orientues për mësuesit e kategorisë së parë të kualifikimit përmban model ore mësimore për AMU-në dhe për AML-n si dhe kriteret për vlerësimin e orës mësimore të hapur.

3.2.1 Modele orësh mësimore për lëndët sociale

Për të orientuar mësuesit që do të zhvillojnë orën mësimore të hapur për kategorinë e parë të kualifikimit, më poshtë është dhënë një model ore mësimore për secilin nivel arsimor: AMU dhe AML. *Mësuesit janë të lirë të për zgjedhin vetë temën, klasën, metodat, teknikat, mjetet, veprimtaritë sipas stileve të të nxënësve, instrumentet e vlerësimit etj., që do të përdorin gjatë zhvillimit të orës mësimore të hapur.*

Veprimtari 1

Tema: Ndal është jeta ime.

Qëllimi

Kjo veprimtari mund të zhvillohet në kuadrin e një ore që mund të ketë si objektiv trajtimin e ndryshimeve kulturore dhe subkulturore të njerëzve dhe rëndësisë së njohjes, të vlerësimit dhe të respektimit të tyre për përmirësimin e cilësisë së marrëdhënieve shoqërore në përgjithësi dhe për mbrojtjen e të drejtave të njeriut në veçanti. Po kështu, kjo veprimtari krijon mundësi për trajtimin e rëndësisë që ka njohja e veçorive të secilit për parandalimin ose zgjidhjen e konflikteve.

Përveç kësaj kjo veprimtari është edhe një shembull i përdorimit të llojeve të ndryshme të objektivave në fushën e edukimit të të drejtave të njeriut të trajtuar më sipër.

Kjo veprimtari synon:

- ☞ të ndihmojë nxënësit të kuptojnë rëndësinë e njohjes së karakteristikave të tjetrit:
 - për krijimin e harmonisë në marrëdhëniet shoqërore,
 - për parandalimin e konflikteve që lidhen me mosrespektimin e veçorive të secilit,

- për të ndihmuar të tjerët në raste fatkeqësish, traumash, apo vështirësish të natyrave të ndryshme,
- ☞ të aftësojë nxënësit të marrin parasysh veçoritë individuale dhe ato të jetës private në komunikimin e tyre të përditshëm në shoqëri.

Rezultatet e pritshme të të mësuarit:

Në fund të këtij aktivitetit nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të dallojë mes të drejtave të shumta , të drejtën për një jetë private pa ndërhyrje nga të tjerët (*njohja*),
- të lidhë standardin me kontekstin social dhe kulturor psikologjik të individit(*kontekstualizimi*),
- të tregojë, përmes vendimmarrjes, rëndësinë e respektimit të jetës private të tij dhe të të tjerëve, duke marrë parasysh kulturën, zakonet, traditat etj. (zbatimi)

Koha: 45'

Zhvillimi i veprimitarisë

Hapi i parë

Mësuesi u jep nxënësve situatën e mëposhtme:

Mendoni veten në rolin e një gazetari që cili kërkon të intervistojë tri personazhe femra për jetën e tyre private. Personazhet ndodhen:

- *Në Shqipëri*
- *Në SHBA*
- *Në Filipine*

Mësuesi u kërkon nxënësve të shkruajnë tri pyetje që do ua drejtojnë personazheve në fjalë. Pasi secili nxënës shkruan pyetjet në një letër, ata e kthejnë letrën përmbys.

Hapi i dytë

Në këtë fazë mësuesi kërkon nga nxënësit të mendojnë në mënyrë individuale dhe më pas të radhitin në një fletë të bardhë:

- 3 gjëra që *lehtësisht* do t'i bisedonin me të tjerët;
- 3 gjëra që me *vështirësi* do t'i bisedonin me të tjerët;
- 3 gjëra të cilat nuk do të dëshironin t'i bisedonin me të tjerët, duke iu quajtur vatëate.

Hapi i tretë

Pas kësaj klase ndahet në grupe dhe secilit grup i kërkohet të diskutojë e të marrë vendim për të bërë ndarjen e mësipërme.

Pasi nxënësit të kenë realizuar detyrën, mësuesi ndërton, në tabelë ose në një tabak të madh letre kolonat e mëposhtme:

Të thjeshta për t'i diskutuar me të tjerët	Të vështira për t'i diskutuar me të tjerët	Private

Më pas ai dëgjon raportimet e grupeve dhe bën plotësimet sipas kolonës.

Hapi i katërt

Mësuesi dialogon me nxënësit duke u drejtuar atyre pyetjet e mëposhtme:

- *Përse disa gjera diskutohen lehtë me të tjerët e të tjera jo?*
- *Cilat janë të përbashkëtat për secilën kategori në ndarjet tuaja?*
- *Si e shpjegoni faktin që të njëjtat gjëra i shohim në tituj të ndryshëm (një vajzë i tregon nënës, një tjetër jo)?*
- *A mund të ketë një ndarje fikse në qëndrimet e njerëzve për të njëjtat gjëra? Pse ekzistojnë konceptime të ndryshme për gjërat private? Cilët janë faktorët që ndikojnë në të?*
- *A ndikon kjo edhe në mënyrën se si njerëz të ndryshëm përjetojnë situata të njëjta ose të ngjashme?*

Gjatë diskutimit mësuesi e përqendron vëmendjen e nxënësve te rëndësia që ka respektimi i individualitetit të secilit kur bëhet fjalë për çështje që prekin ndjenjat, hapësirat e jetës private të njerëzve të cilat siç e pamë lidhen ngushtë me prejardhjen e tij psiko-kulturore, familjare, me statusin e tij social etj.

Hapi i pestë

Reflektim.

Në këtë fazë, mësuesi fton nxënësit një proces reflektimi duke zhvilluar pyetjet e mëposhtme:

- Cilat janë të drejtat e njeriut që përfshihen në këtë rast studimor?
- Si e kuptoni ju të drejtën për një jetë private?
- Nga varet realizimi i të drejtës për një jetë private? Çfarë e rrezikon atë?
- Nëse ekzistojnë kufij të respektimit të jetës private, në ç'raste duhet të vendosen ata (a mund të jenë kufijtë e njëjtë)?
- Cilat janë përfundimet që mund të nxirren nëse kjo çështje trajtohet?
 - Si çështje ligjore
 - Si çështje kulturore

- Si çështje që lidhet me parandalimin e konfliktit etj.

Në fund mësuesi fton nxënësit të lexojnë pyetjet që bënë në fillim të orës së mësimit dhe u drejton atyre pyetjen:

A do të shkruanit të njëjtat pyetje pas kësaj ore mësimi? Përse?

A ka ndonjë nxënës që nuk i ka shkruar pyetjet menjëherë ose që ka kërkuar informacion shtesë...?

Vlerësimi

Mësuesi vlerëson nxënësit në bazë të aftësisë së tyre:

- Për të dalluar, identifikuar mes të drejtave të shumta , të drejtën për një jetë private pa ndërhyrje nga të tjerët (*njohja*),
- Për të lidhë standardin (të drejtat dhe “kufijtë”) që lidhen me kontekstin social dhe kulturor psikologjik të individit(*kontekstualizimi*),
- të tregojë rëndësinë e marrjes parasysh të kulturës të zakoneve, personalitetit etj, përpara se të marrin një vendim ose qëndrim që lidhet me respektimin e diversitetit etj. (zbatimi)

Veprimtari 2

Tema: Manipulimi i informacionit: Verifikoni dhe kushtojini rëndësi përpara se ta shpërndani

Qëllimi

Në këtë orë mësimore, nxënësit do të njihen me mundësinë e manipulimit të informacionit; me mundësinë e ndeshjes me informacionet e manipuluarra dhe pasojat e mundshme që ato kanë në vendimmarrjet e tyre dhe të individëve në përgjithësi. Ata do të njihen me konceptet kryesore që lidhen me manipulimin e informacionit dhe format e shfaqjes së tyre në media.

Nxënësve u jepet mundësia të diskutojnë për pasojat e mundshme që ka manipulimi i informacionit për individin, grupin dhe shoqërinë dhe për këtë arsye, për rëndësinë që ka njohja dhe identifikimi i informacioneve manipuluese dhe i faktorëve që i krijojnë, i mbajnë gjallë dhe i përhapin dhe, për rrjedhojë, edhe për përgjegjësinë që duhet të ketë çdo individ që lufton për një shoqëri demokratike për ta identifikuar dhe ndaluar përhapjen e informacioneve manipuluese në të gjitha format e shfaqjes së tyre.

Suksesi i kësaj lufte varet jo vetëm nga njohja e dukurisë dhe e faktorëve që e krijojnë dhe e mbajnë gjallë, por edhe algoritmi, modeli e radha e veprimeve që duhet të ndjekë çdo individ në këtë drejtim.

Përveç kësaj, kjo veprimtari synon të sfidojë nxënësin si një krijues ose përhapës i mundshëm, me vetëdije ose jo, i informacioneve të manipuluarra dhe i dialogut/reflektimeve që ai duhet të bëjë me veten përpara se kjo mundësi të kthehet në realitet.

Rezultatet e pritshme të të mësuarit

Në fund të kësaj veprimtarie nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përshkruajë përmbajtjen e konceptit manipulim i informacionit dhe i formave të shprehjes së tij;
- të përmendë disa nga faktorët që krijojnë ose mbajnë gjallë format e çrregullimit të informacionit, kushtet që krijojnë terrenin e përshtatshëm për këta faktorë dhe pasojat e tyre për individin, grupin dhe shoqërinë;
- të identifikojë disa nga hapat që ai duhet të ndërmarrë kur ndeshet me një informacion, si hapi i parë drejt krijimit të një algoritmi (modeli) të qëndrueshëm për t'u zbatuar në rastet kur përballlet me informacione të reja (ose edhe të vjetra, të para në kohë dhe hapësirë tjetër).

Zhvillimi i veprimtarisë

Hapi i parë 6-7 minuta

Mësuesi u kërkon nxënësve të kujtojnë raste kur janë ndeshur me informacione që më vonë kanë dalë të gabuara si dhe rastet kur ata kanë marrë vendime mbi bazën e këtyre informacioneve. Ai u kërkon atyre të thonë disa nga llojet e pasojave të këtyre vendimeve për ta (për veten, familjen, grupin ku bëjnë pjesë etj.) Mësuesi shënon në tabelë ose në dërrasën e zezë përgjigjet e nxënësve për pasojat e vendimeve.

Në vijim mësuesi kërkon prej nxënësve të përmendin disa nga burimet e këtyre informacioneve të gabuara për shembull nga lajmet, platformat sociale që përdorin etj.) dhe sa shpesh marrin vendime mbi bazën e informacioneve që marrin prej tyre. Mësuesi u kërkon nxënësve të përmendin edhe burime të tjera nga kanë marrë informacionet e gabuara në lagje, shkollë etj.

Hapi i dytë 15 minuta

Mësuesi u paraqet nxënësve tabelën e mëposhtme dhe u shpjegon atyre përmbajtje e koncepte që përshkruhen aty.

Në vijim mësuesi i fton nxënësit të mendojnë për çështjet që lidhen me secilin prej koncepteve:

1. Keqinformim

- Si shprehen keqinformimet?
- Përse mund të ndodhin keqinformimet?
- Cilat janë disa nga pasojat e keqinformimit

2. Dezinformim

- Si shprehen keqinformimet?
- Cilat mund të jenë disa nga shkaqet që i krijojnë ose i mbajnë gjallë ato?
- Cilat janë disa nga pasojat e dezinformimit?

3. Informim keqdashës

- Si shprehen informacionet keqdashëse?
- Cilat janë disa nga shkaqet e mundshme që i krijojnë ose i mbajnë gjallë ato?
- Cilat janë disa nga pasojat e informimit keqdashës?

Mësuesi shënon në tabelë pasojat e mundshme për secilin rast.

Mësuesi u drejton nxënësve pyetjen e mëposhtme dhe, për disa minuta, nxit diskutimin e klasës rreth saj?

- Çfarë duhet të bëjmë për të mos qenë viktima të manipulimit të informacionit?

Hapi i tretë 15-17 minuta

Mësuesi ndan klasën në grupe. Secili grup i jep detyrën të lexojnë një prej lajmeve në tabelën e mëposhtme.

Më tej ai kërkon prej tyre të verifikojnë lajmin duke u përgjigjur pyetjeve që ndodhen në tabelën e verifikimit të

informacionit

Pyetje për verifikimin e informacionit	
1	Kush e ka krijuar mesazhin?
	A është ky burim i besueshëm?
2	Si përpiqet mesazhi ta mbërthejë vëmendjen time?
	A përdor germa shtypit?
	A përdor imazhe të forta?
3	Përse mendoni se është krijuar ky mesazh?
	Çfarë lloj veprimi mendoni se autori i mesazhit kërkon që ju të bëni pasi ta lexoni atë?
4	Kur u publikua mesazhi?
	A e ka datën?
	A ka datë të gabuar?
	A ka datë të vjetër?
5	Si u ndjetë nga ky mesazh?
	A mendoni se edhe të tjerët mund të kenë të njëjtat ndjesi si ju?

TV Apollon
22 mins

Kura për virusin C19 ose mënyra për ta eliminuar atë. Informacioni vjen nga Izraeli atje ky virus nuk shkaktoi vdekje.

Receta është e thjeshtë

1. "Limon"
2. "Bikarbonat"

Përziejni dhe pijeni si çaj të nxehtë - çdo pasdite, veprimi i limonit me sodë buke më të nxehtë - menjëherë shkatëron virusin - e eliminon plotësisht atë nga trupi. Këto dy përbërës alkalizojnë sistemin imunitar, pasi kur bie nata sistemi bëhet acid dhe mbrojtjet më të ulëta. Kjo është arsyeja pse populli i Izraelit është i qetë për këtë virus. Të gjithë në Izrael pinë një filxhan me ujë të nxehtë me limon dhe pak sodë buke gjatë natës, pasi kjo vërtetohet se vret virusin. Ndaje me të gjithë familjen dhe miqtë e tu, në mënyrë që askush prej nesh të mos marrë virusin.

Ju lutemi shpërndajeni këtë menjëherë

fakt.al
1 hr

Kura për virusin C19 ose mënyra për ta eliminuar atë. Informacioni vjen nga Izraeli atje ky virus nuk shkaktoi vdekje.

Receta është e thjeshtë

1. "Limon"
2. "Bikarbonat"

Përziejni dhe pijeni si çaj të nxehtë - çdo pasdite, veprimi i limonit me sodë buke më të nxehtë - menjëherë shkatëron virusin - e eliminon plotësisht atë nga trupi. Këto dy përbërës alkalizojnë sistemin imunitar, pasi kur bie nata sistemi bëhet acid dhe mbrojtjet më të ulëta. Kjo është arsyeja pse populli i Izraelit është i qetë për këtë virus. Të gjithë në Izrael pinë një filxhan me ujë të nxehtë me limon dhe pak sodë buke gjatë natës, pasi kjo vërtetohet se vret virusin. Ndaje me të gjithë familjen dhe miqtë e tu, në mënyrë që askush prej nesh të mos marrë virusin.

Ju lutemi shpërndajeni këtë menjëherë

Infermiera shqiptare
2 hrs

Kura për virusin C19 ose mënyra për ta eliminuar atë. Informacioni vjen nga Izraeli atje ky virus nuk shkaktoi vdekje.

Receta është e thjeshtë

1. "Limon"
2. "Bikarbonat"

Përziejni dhe pijeni si çaj të nxehtë - çdo pasdite, veprimi i limonit me sodë buke më të nxehtë - menjëherë shkatëron virusin - e eliminon plotësisht atë nga trupi. Këto dy përbërës alkalizojnë sistemin imunitar, pasi kur bie nata sistemi bëhet acid dhe mbrojtjet më të ulëta. Kjo është arsyeja pse populli i Izraelit është i qetë për këtë virus. Të gjithë në Izrael pinë një filxhan me ujë të nxehtë me limon dhe pak sodë buke gjatë natës, pasi kjo vërtetohet se vret virusin. Ndaje me të gjithë familjen dhe miqtë e tu, në mënyrë që askush prej nesh të mos marrë virusin.

Ju lutemi shpërndajeni këtë menjëherë

Eduart Ndoci is with Eduart Ndocij and 9 others.
4 hrs

NE ISRAEL SKA VDEKJE NGA C-19!

Një super lajm ... Kështu mberitit dhe kështu po dërgoj moqesi : nga një mik nga Ambasada Amerikane ne Tiran.

Theshtë aritur kurimi për virusin C19 ose mënyra për ta eliminuar atë. Informacioni vjen nga Izraeli atje ky virus nuk shkaktoi vdekje.

*** Receta është e thjeshtë ***

1. " Limoni "
2. " Bikarbonat "

Përziejni dhe pijeni si çaj të nxehtë - çdo pasdite, veprimi i limonit me sodë buke më të nxehtë - menjëherë shkatëron virusin - e eliminon plotësisht atë nga trupi. Këto dy përbërës alkalizojnë sistemin imunitar, pasi që kur bie nata sistemi bëhet acid dhe mbrojtjet më të ulëta.

Kjo është arsyeja pse Populli i Izraelit është i qetë për këtë virus. Të gjithë në Izrael pinë një filxhan me ujë të nxehtë me limon dhe pak sodë buke gjatë natës, pasi kjo vërtetohet se vret virusin.

E ndaj me të gjithë familjen dhe miqtë e mi, në mënyrë që askush prej nesh të mos marrë virusin. Unë e le atë në kriteret tuaja.

*** Ju lutemi kalojeni këtë menjëherë ***

Në fund grupet ndajnë përfundimet e tyre.

Reflektim 5 minuta

Mësuesi fton nxënësit të diskutojnë për:

1. Përgjegjësinë e çdo individi për të përcjellë gjithmonë informacione të vërteta.
2. Përgjegjësinë e çdo individi që të aftësohet përmes shkollës që të dallojë gjithmonë çrregullimet e informacionit.
3. Përgjegjësinë e çdo individi që të përdorë hapat e verifikimit të informacionit sa herë që ndeshet me të.

Vlerësimi i nxënësit bëhet duke u bazuar në shkallën e përmbushjes së rezultateve të pritshme të të mësuarit

3.2.2 Kriteret e vlerësimit të orës mësimore të hapur

Kriteret e vlerësimit të orës mësimore të hapur:

- mbështesin mësuesit e kategorisë së parë të kualifikimit për të planifikuar dhe për të organizuar një orë mësimore sa më cilësore dhe efektive për arritjet e nxënësit;
- i shërbejnë drejtuesit dhe anëtarëve të rrjetit profesional, drejtuesit të shkollës si dhe pjesëmarrësve të tjerë gjatë zhvillimit të orës mësimore të hapur për të gjykuar dhe vlerësuar cilësinë dhe efektivitetin e kësaj ore mësimore.

Zhvillimi i orës së hapur mësimore, diskutimet, komentet, vlerësimet, sugjerimet e kolegëve u krijojnë mundësi të gjithë mësuesve të shkëmbejnë përvoja pozitive dhe të identifikojnë anët pozitive të një ore mësimore cilësore për t'i bërë pjesë të punës së tyre të përditshme.

Kriteret për vlerësimin e orës mësimore të hapur

Kriteret për vlerësimin e orës mësimore të hapur				
Gjithsej 70 pikë				
Përshkruesit	Niveli 1 - Dobët	Niveli 2 – Mjaftueshëm	Niveli 3 – Mirë	Niveli 4 – Shumë mirë
Planifikimi i orës mësimore të hapur (10 pikë)				
Mësuesi ka planifikuar të gjithë komponentët e orës së mëimit në mënyrë koherente dhe në përmbushje të rezultateve të nxënësve.	0 – 1 pikë Mësuesi ka planifikuar orën mësimore pa pasur një koherencë të komponentëve. Rezultatet e të nxënësve (RN) nuk bazohen në programin lëndor dhe mësuesi nuk ka	2 – 3 pikë Mësuesi ka planifikuar rezultatet e të nxënësve sipas programit lëndor; ka planifikuar situatë të nxënësve, e cila nuk ndikon shumë në përmbushjen e	4 pikë Mësuesi ka planifikuar rezultatet e të nxënësve sipas programit lëndor, ka planifikuar situatë të nxënësve, si dhe ka planifikuar organizimin e nxënësve. Metodat	5 pikë Mësuesi ka planifikuar rezultatet e të nxënësve sipas programit lëndor, ka planifikuar situatë të nxënësve të cilën e ka përdorur si pjesë e metodologjisë së mësimdhënies, ka

	<p>planifikuar situatë të nxëni.</p> <p>Metodologjia është tradicionale dhe për më tepër nuk lidhet me stilet e të nxënit. Pyetjet që u drejtohen nxënësve nuk janë sipas niveleve.</p>	<p>rezultateve të të nxënit (RN) ose nuk ka planifikuar situatë të nxëni.</p> <p>Organizimi i nxënësve në klasë është tradicional dhe nuk janë lidhur me stilet e të nxënit, Pyetjet në përgjithësi janë sipas niveleve.</p>	<p>dhe teknikat mësimore janë në një koherencë me RN, por nuk përputhen me situatën e të nxënit dhe me stilet e të nxënit. Mësuesi ka planifikuar pyetje të llojeve të ndryshme sipas niveleve.</p>	<p>planifikuar organizimin e nxënësve dhe metodologjinë në koherencë me RN dhe me stilet e të nxënit, si dhe ka planifikuar pyetje të llojeve të ndryshme sipas niveleve.</p>
<p>Mësuesi ka planifikuar për temën mësimore qasje të reja inovative që lidhen me demonstrimin e kompetencave të të nxënit gjatë gjithë jetës, krahas kompetencave lëndore.</p>	<p>0 – 1 pikë</p> <p>Mësuesi ka një planifikim ditor rutinë, pa u kujdesur për qasje të reja inovative dhe pa përfshirë edhe zhvillimin e kompetencave kyç të të nxënit gjatë gjithë jetës.</p>	<p>2 – 3 pikë</p> <p>Mësuesi në planifikimin e tij ka qasje më së shumti tradicionale.</p> <p>Metodat e planifikuara fokusohen më së shumti te konceptet lëndore, duke lënë mënjanë kompetencat kyç të të nxënit gjatë gjithë jetës.</p>	<p>4 pikë</p> <p>Mësuesi në planifikimin e tij ka qasje të reja inovative që lidhen me zhvillimin e mendimit kritik të nxënësve, me përdorimin e TIK dhe me gjithëpërfshirjen në procesin mësimor.</p> <p>Nga ana tjetër metodat e planifikuara fokusohen më së shumti te konceptet lëndore, duke lënë mënjanë kompetencat kyç të të nxënit gjatë gjithë jetës.</p>	<p>5 pikë</p> <p>Mësuesi në planifikimin e tij kujdeset që të planifikojë qasje të reja inovative që lidhen me zhvillimin e mendimit kritik të nxënësve, me përdorimin TIK dhe me gjithëpërfshirjen në procesin mësimor. Gjithashtu ai kujdeset që nëpërmjet metodave të planifikuara të përfshijë edhe rezultate të kompetencave kyç të të nxënit gjatë gjithë jetës.</p>

Mjedisi i të nxënët (14 pikë)				
Mësuesi ka krijuar një klimë pozitive, ku nxënësit trajtohen në mënyrë të barabartë, shprehin lirshëm mendimet e tyre, respektojnë njëri-tjetrin dhe pranojnë mendimin ndryshe.	<i>0 – 1 pikë</i> <i>Mësuesi krijon një mjedis jo miqësor në klasë, ku jo të gjithë nxënësit kanë mundësi për t'u shprehur lirshëm. Gjatë orës së mësimit vetëm disa nxënës ndihen të suksesshëm dhe me besim e vlerësim për veten.</i>	<i>2 – 3 pikë</i> <i>Mësuesi krijon një mjedis tradicional në klasë, ku nxënësit nuk kanë shumë komunikim me njëri-tjetrin. Mësuesi ka krijuar një kulturë të nxëni, por jo të gjithë ndihen të suksesshëm dhe me besim e vlerësim për veten.</i>	<i>4 - 5 pikë</i> <i>Mësuesi kujdeset që nxënësit të respektojnë njëri-tjetrin dhe të jenë tolerantë duke pranuar mendimin ndryshe. Mësuesi ka krijuar një kulturë të nxëni, por jo të gjithë ndihen të suksesshëm dhe me besim e vlerësim për veten.</i>	<i>6 - 7 pikë</i> <i>Mësuesi promovon suksesin e çdo nxënësi duke krijuar një klimë pozitive dhe mjedis miqësor, ku të gjithë respektojnë njëri-tjetrin dhe janë tolerantë duke pranuar mendimin ndryshe. Mësuesi ka krijuar një kulturë të nxëni për të gjithë duke nxitur besimin dhe vlerësimin për veten.</i>
Mësuesi angazhon dhe përfshin të gjithë nxënësit duke i nxitur dhe motivuar të ndër marrin iniciativa, i dëgjon me vëmendje dhe u jep përgjigje me kujdes.	<i>0 – 1 pikë</i> <i>Mësuesi organizon orën e mësimit në mënyrë tradicionale, ku pak nxënës përfshihen. Vetëm disa nxënës nxiten të marrin pjesë në mësim, të tjerët nuk nxiten me detyra motivuese. Mësuesi nuk u kushton vëmendje të gjithëve lidhur me pyetjet që ata i</i>	<i>2 – 3 pikë</i> <i>Mësuesi organizon orën e mësimit në mënyrë tradicionale, ku jo të gjithë nxënësit përfshihen dhe angazhohen. Vetëm disa nxënës nxiten të marrin pjesë në mësim dhe të ndër marrin iniciativa. Ai u kushton vëmendje, por nuk i jep mundësi të gjithëve</i>	<i>4 - 5 pikë</i> <i>Mësuesi organizon orën e mësimit duke u kujdesur që të gjithë nxënësit të përfshihen dhe angazhohen, por nuk i nxit ata me detyra motivuese duke i lënë disi pasiv. Ai i kushton vëmendje kur ata shprehin mendimet e tyre, i dëgjon me vëmendje, por nuk u jep mundësi të</i>	<i>6 - 7 pikë</i> <i>Mësuesi organizon orën e mësimit duke u kujdesur që të gjithë nxënësit të përfshihen dhe angazhohen me detyra motivuese dhe i nxit ata të ndër marrin iniciativa. Ai i kushton vëmendje kur ata shprehin mendimet e tyre, i dëgjon me vëmendje dhe u jep përgjigje</i>

	<i>drejtojnë gjatë orës së mësimit.</i>	<i>të marrin një përgjigje.</i>	<i>gjithëve të marrin një përgjigje.</i>	<i>me kujdes.</i>
Metodat mësimore (21 pikë)				
Mësuesi organizon nxënësit në varësi të metodave që do të përdorë dhe stileve të të nxënit	<i>0 – 1 pikë Mësuesi nuk organizon nxënësit në varësi të metodës së zgjedhur dhe demonstroi që nuk i njeh stilet e të nxënit. Ora e mësimit është rutinë dhe kryesisht tradicionale.</i>	<i>2 – 3 pikë Mësuesi demonstroi që i njeh stilet e të nxënit të nxënësve të tij por ora e mësimit është tradicionale pa u kujdesur që nxënësit të përmirësojnë arritjet e tyre bazuar në stilin e tyre të të nxënit.</i>	<i>4 - 5 pikë Mësuesi demonstroi që i njeh stilet e të nxënit të nxënësve të tij por metodat e teknikat që përdor në orën e mësimit nuk përfshijnë të gjitha stilet e të nxënit duke krijuar kushte që jo të gjithë nxënësit të përmirësojnë arritjet e tyre.</i>	<i>6 - 7 pikë Mësuesi demonstroi që njeh shumë mirë stilet e të nxënit të nxënësve të tij dhe përdori metoda e teknika që i lidh më së miri me stilet e të nxënit duke i dhënë mundësi nxënësit të përmirësojnë arritjet e tij.</i>
Mësuesi përdori metoda që nxisin mendimin kritik, krijues, që nxisin diskutimin (apo debatin).	<i>0 – 1 pikë Mësuesi demonstroi që nuk ka njohuri në përdorimin e metodave të ndryshme gjatë orës së mësimit duke u fokusuar më shumë vetëm te ato tradicionale. Gjatë zhvillimit të orës mësimore mësimi fokusohet më shumë te të mësuarit mekanik e</i>	<i>2 – 3 pikë Mësuesi demonstroi që ka njohuri të kufizuara për metoda të ndryshme gjatë orës së mësimit duke u fokusuar më shumë vetëm te ato tradicionale. Gjatë zhvillimit të orës mësimore vetëm disa nxënësve u jep mundësi të diskutojnë apo të</i>	<i>4 - 5 pikë Mësuesi demonstroi që ka njohuri për disa metoda të mësimdhënies, gjatë zhvillimit të orës mësimore përdori ndonjë metodë apo teknika që nxiti mendimin kritik, krijues të nxënësit, por vetëm disa nxënësve u jep mundësi të diskutojnë në këto</i>	<i>6 - 7 pikë Mësuesi demonstroi që ka njohuri shumë të mira për shumëllojshmërinë e metodave të mësimdhënies, gjatë zhvillimit të orës mësimore përdori metoda dhe teknika që nxisin mendimin kritik, krijues të nxënësit, që nxisin diskutimin (apo debatin) dhe i jep mundësi të gjithë</i>

	<i>riprodhues dhe nuk nxiten shprehite e të menduarit në mënyrë kritike.</i>	<i>demonstrojnë shprehite e mendimit kritik.</i>	<i>metoda.</i>	<i>nxënësve të përfshihen në këto metoda.</i>
Mësuesi drejton pyetje të niveleve dhe llojeve të ndryshme dhe nxit nxënësit të bëjnë pyetje gjatë orës së mësimi.	<i>0 – 1 pikë Mësuesi demonstroi që nuk ka njohuri për nivelet dhe llojet e pyetjeve. Ai nuk përdor pyetje të llojeve dhe niveleve të ndryshme Gjithashtu pyetjet i drejton vetëm mësuesi dhe nuk nxit nxënësit të bëjnë pyetje..</i>	<i>2 – 3 pikë Mësuesi demonstroi që ka njohuri të kufizuara për nivelet dhe llojet e pyetjeve. Ai nuk përdor pyetje të llojeve të ndryshme dhe jo për të gjitha nivelet. Gjithashtu nxit nxënësit të bëjnë pyetje gjatë orës së mësimi por nuk i jep mundësi nxënësve të përgjigjen vetë.</i>	<i>4 - 5 pikë Mësuesi demonstroi që ka njohuri për nivelet dhe llojet e pyetjeve. Ai përdor lloje të kufizuara pyetjesh dhe jo për të gjitha nivelet. Gjithashtu nxit nxënësit të bëjnë pyetje gjatë orës së mësimi por nuk i jep mundësi nxënësve të përgjigjen vetë.</i>	<i>6 - 7 pikë Mësuesi demonstroi që ka njohuri shumë të mira për nivelet dhe llojet e pyetjeve. Ai i përdor këto gjatë gjithë orës mësimore dhe gjithashtu nxit nxënësit të bëjnë pyetje gjatë orës së mësimi dhe njëri – tjetrit.</i>
Vlerësimi dhe arritjet e nxënësve (17 pikë)				
Mësuesi vlerëson për të identifikuar nevojat për përmirësim të nxënësit dhe lehtëson procesin e nxënies së tij.	<i>0 – 1 pikë Mësuesi përdor vlerësimin e nxënësit për të matur vetëm arritjet e tij në orën e mësimi.</i>	<i>2 – 3 pikë Mësuesi demonstroi se përdor vlerësimin e nxënësit për të mbledhur informacion lidhur me rezultatet në vijim të nxënësit. Mësuesi përdor vlerësimin nxënësit për të matur vetëm</i>	<i>4 - 5 pikë Mësuesi demonstroi se përdor vlerësimin e nxënësit për të mbledhur informacion lidhur me rezultatet në vijim të nxënësit Ai përdor vlerësimin e nxënësit për të matur vetëm arritjet</i>	<i>6 - 7 pikë Mësuesi demonstroi se përdor vlerësimin e nxënësit për të mbledhur informacion lidhur me rezultatet në vijim të nxënësit Ai përdor vlerësimin për identifikuar pikat e forta të tij si dhe nevojat për</i>

		<i>arritjet e nxënësit në orën e mësimi.</i>	<i>e nxënësit në orën e mësimi duke identifikuar nevojat për përmirësim të tij.</i>	<i>përmirësim të nxënësit duke e mbështetur dhe lehtësuar në procesin e nxënies së nxënësit.</i>
Mësuesi përdor teknika të ndryshme vlerësimi, vetëvlerësimi apo vlerësimi të nxënësve nga nxënësit sipas niveleve të arritjes.	0 – 1 pikë <i>Mësuesi përdor teknika të ndryshme vlerësimi por nuk përdor nivelet e arritjes mbështetur në rezultatet e të nxënët të orës mësimore.</i>	2 – 3 pikë <i>Mësuesi përdor teknika të ndryshme vlerësimi bazuar në nivelet e arritjes mbështetur në rezultatet e të nxënët të orës mësimore.</i>	4 pikë <i>Mësuesi demonstroi se ka njohuri dhe përdor teknika të ndryshme vlerësimi bazuar në nivelet e arritjes mbështetur në rezultatet e të nxënët të orës mësimore.</i>	5 pikë <i>Mësuesi demonstroi se ka njohuri dhe përdor teknika të ndryshme vlerësimi, vetëvlerësimi apo vlerësimi të nxënësve nga nxënësit sipas niveleve të arritjes mbështetur në rezultatet e të nxënët të orës mësimore.</i>
Mësuesi angazhon nxënësit me detyra të diferencuara sipas stileve të të nxënët dhe nevojave të nxënësve.	0 – 1 pikë <i>Mësuesi jep detyra për të gjithë nxënësit njësoj, pa marrë parasysh stilet e të nxënët apo nevojat e nxënësve.</i>	2 – 3 pikë <i>Mësuesi demonstroi se njeh nevojat e nxënësve, angazhon vetëm disa nxënës me detyra të diferencuara.</i>	4 pikë <i>Mësuesi demonstroi se njeh nevojat e nxënësve, angazhon nxënësit me detyra të diferencuara bazuar në nevojat e tyre.</i>	5 pikë <i>Mësuesi demonstroi se njeh nevojat e nxënësve dhe angazhon nxënësit me detyra të diferencuara sipas stileve të të nxënët dhe nevojave të tyre.</i>
Përdorimi i mjeteve didaktike dhe digjitale (8 pikë)				
Mësuesi përdor mjetet mësimore didaktike për temën mësimore	0 – 1 pikë <i>Mësuesi nuk përdor mjete mësimore didaktike</i>	2 pikë <i>Mësuesi përdor vetë mjetet mësimore</i>	3 pikë <i>Mësuesi përdor vetë mjetet mësimore didaktike të</i>	4 pikë <i>Mësuesi ka krijuar mjete mësimore didaktike dhe i</i>

	<i>për arritjen e rezultateve të të nxënit të temës mësimore.</i>	<i>didaktike, të cilat janë të kufizuara për zhvillimin e plotë të rezultateve të të nxënit të temës mësimore.</i>	<i>përshatshme në përmbushje të rezultateve të të nxënit të temës mësimore, por nuk angazhon shumë nxënësit në përdorimin e tyre.</i>	<i>përdor ato në përmbushje të rezultateve të të nxënit të temës mësimore duke vënë edhe nxënësit në përdorim të tyre në mënyrë që të nxisë të nxënësit të mësuarin praktik dhe krijues.</i>
Mësuesi përdor mjete digjitale për të zhvilluar aftësitë digjitale të nxënësve.	0 – 1 pikë <i>Mësuesi nuk përdor mjete digjitale në përmbushje të rezultateve të të nxënit të temës mësimore,</i>	2 pikë <i>Mësuesi përdor me ndihmën e të tjerëve mjete digjitale por përmbajtja nuk lidhet shumë me rezultatet e të nxënit të temës mësimore.</i>	3 pikë <i>Mësuesi përdor vetë mjete digjitale në përmbushje të rezultateve të të nxënit të temës mësimore, por nxënësit nuk angazhohen në përdorimin e TIK.</i>	4 pikë <i>Mësuesi përdor mjete digjitale dhe angazhon nxënësit në kryerjen e veprimtarive që kërkojnë përdorimin e TIK-ut, në përmbushje të rezultateve të të nxënit të temës mësimore dhe për të zhvilluar aftësitë digjitale të nxënësve.</i>